

Vas Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság
Igazgató

H-9700 Szombathely, Ady E. tér 1.

Tel: (94) 513-431 Fax: (94) 513-437 E-mail: vas.mki@katved.gov.hu

Nyilvántartási szám:
ISO 9001: 503/0976(4)-900(4)

TÁJÉKOZTATÓ

A VAS MEGYEI KATASZTRÓFAVÉDELMI IGAZGATÓSÁG 2017. ÉVBEN VÉGZETT MUNKÁJÁRÓL

Szombathely, 2018. május 10-n

Dr. Bognár Balázs
**Dr. Bognár Balázs t. ezredes
igazgató**

I. BEVEZETÉS

A Vas Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság (a továbbiakban: igazgatóság) stabil és kiegyensúlyozott feladatellátásával betölti alaprendeltetését Vas megye lakossága élet- és vagyonbiztonságának, az illetékességi területén található nemzetgazdasági és kritikus infrastruktúra elemek biztonságos működésének védelme érdekében. Ezt az elkötelezettséget tükrözi a jogszabályokban rögzített ügyekben folytatott hatósági feladatellátás, a rendkívüli események kezelése, a speciális feladatok kezelése, a helyi szervek irányítása.

Szervezetünk meghatározó szerepet tölt be Vas megye közbiztonságában, különösen a katasztrófák hatósági megelőzésében, az illetékességi területünkön bekövetkező veszélyhelyzetekben, mentés végrehajtásában, védekezés megszervezésében és irányításában, a káros következmények felszámolásában.

A komplex védelmi igazgatási rendszer megyei szervezeteivel folyamatos, napi munkakapcsolatot alakítottunk ki, felkészítéseket, gyakorlatokat szerveztünk, ezzel is erősítve a közös feladatellátást.

Az igazgatóság vezetése a tavalyi évben is kiemelten kezelte az integrált hatósági tevékenységgel kapcsolatos feladatok ellátását, a kritikus infrastruktúra védelemmel kapcsolatos hatósági felkészítéseket, a polgári védelmi szervezetek „élővé” tételét, települési önkéntes polgári védelmi szervezetek létrehozását, riasztási gyakorlatok végrehajtását, az önkéntesség erősítését, továbbá az önkéntes tűzoltó egyesületek és az önkormányzati tűzoltóparancsnokságok hatósági megelőző munka végrehajtására történő felkészítését, valamint az önkéntes tűzoltó egyesületek felkészültségének növelését, eszközrendszerük fejlesztését.

A három - rendszerbe állított - önállóan beavatkozó önkéntes tűzoltó egyesület (Jánosháza, Hosszúpereszteg, Őriszentpéter) működésével bizonyította létjogosultságát, így a megye fehér foltként nyilvántartott területeire rövidebb idő alatt érkezhetsz ki a tűzoltói segítség.

Az elmúlt évben is több védelmi igazgatási, katasztrófavédelmi együttműködési gyakorlatot tartottunk közösen a társ és rendvédelmi szervekkel, szlovén és osztrák tűzoltókkal, gazdálkodó és karitatív szervezetekkel, együttműködőkkel, önkéntesekkel.

II. KIEMELT ESEMÉNYEK, BEAVATKOZÁSOK

A téli időszakban a jégvédekezés és a rendkívüli időjárás, míg a nyári időszakban a magas riasztási fokozatú szabadtéri tüzek, az orkánerejű széllel járó extrém időjárás, az őszi folyamán veszélyes áru vasúti szállítása során bekövetkezett baleset káresemény-felszámolási feladatait hajtották végre a megye katasztrófavédelmi erői.

Február 7-én a Nyugat-dunántúli Vízügyi Igazgatóság II. fokú jeges árvíz elleni védekezési készültségi fokozatot rendelt el, miután Rábahidvég településnél a Rába folyón jégtorlasz keletkezett.

Szintén ebben a hónapban a Kőszegi-hegységben (velemi erdőterület) az esti órákban következett be tűz, amelyet III/kiemelt riasztási fokozatban oltottak el a beavatkozó hivatásos és önkéntes tűzoltó egységek, több mint 60 fővel. A tűz egy vágástéren keletkezett, amely a mellette lévő 20 hektáros fenyvest is veszélyeztette.

Április 20-án szélvihar és hófúvás miatt a kora délutáni órákban a megye 27 településén 5370 fogyasztási helyen esett ki az áramszolgáltatás, emiatt az ivóvíz- és a csatorna szolgáltatás is veszélybe került Kőszeg térségében. A fűtés kiesés megakadályozása érdekében a Kőszegpatyi Szociális Otthonban aggregátort biztosítottunk. Az áramszolgáltatás április 21-én 16.00 órára állt vissza teljes körűen.

Kemenesmagasítól északra lévő mezőgazdasági területen tarló, lábon álló gabona és akácerdő égett június 24-én. A legmagasabb riasztási fokozatban dolgozó hivatásos tűzoltók munkáját önkéntes tűzoltó egyesületek is segítették. A beavatkozással sikerült a lábon álló gabona nagy részét megmenteni, a természeti és anyagi károkat minimalizálni.

Június 27-én a Csepreg és Lócs közötti mezőgazdasági területen lábon álló gabona és a mellette található akácerdő gyulladt ki. A gyors és szakszerű beavatkozásnak köszönhetően a tüzet rövid időn belül sikerült lokalizálni, a lábon álló gabona nagy részét megmenteni.

Augusztus 10-én a megyét heves zivatar érte el, 105-110 km/órás széllesekkel. A szélvihar fákat, villanyoszlopokat döntött ki, épületeket rongált meg. A tűzoltó egységeket augusztus 10-14 között összesen közel 300 esetben fakidüléshez, közel 100 esetben épületkárok felszámolásához riasztották. Az érintett időszakban a hivatásos és az önkormányzati tűzoltóparancsnokságok mellett a járási mentőcsoportok, valamint az önkéntes tűzoltó egyesületek is bevetésre kerültek. A vihar következtében több mint 70 településen, közel 15 000 fogyasztói helyen az áramszolgáltatás is kiesett.

A nagy erejű jégeső és szélvihar augusztus 27-én Narda községben tetőket bontott meg, kémények, fák dőltek közútra, villanyvezetékekre, összesen 23 kárhelyszínen. A szombathelyi hivatásos, valamint önkéntes tűzoltók, továbbá a Narda Települési Mentőcsoport kitartó munkával számolták fel a károkat.

Szeptember 13-án Vép település vasútállomásán kisiklott egy tizenhét vasúti tartálykocsiból álló szerelvény hat, gázolajat szállító kocsija. Kettő tartály megrepedt, mintegy 160 m³ gázolaj a vasúti sínek közé folyt. Az áramtalanítást követően a tűzoltók a vízelvezető csatornából a gázolajat egy tartályba szivattyúzták. A talajszennyeződés elhárítása, illetve csökkentése érdekében vízügyi és környezetvédelmi hatóság intézkedések megtételére került sor.

Szeptember 19-én területi átlagban 70-110 mm csapadék hullott, amelynek következtében helyi vízkárok alakultak ki Körmenten, Magyarszombatfán, Bajánsenyén, Veleméren, Alsószőlőkön és Őriszentpéteren, melyek lakóházakat is veszélyeztettek. A védekezésben a körmentendi, a lenti hivatásos tűzoltó egységek mellett az őriszentpéteri, a magyarszombatfai és a bajánsenyői önkéntes tűzoltók, valamint a magyarszombatfai polgárőrök vettek részt.

III. KATASZTRÓFAVÉDELMI SZAKMAI TEVÉKENYSÉG

TŰZOLTÓSÁGI SZAKTERÜLET

Tűzoltás, műszaki mentés

2017. évben 490 tüzeset következett be, 25,8 %-kal több, mint a 2016. évben.

A tüzesetek közül 165 szabadterén, 173 otthon jellegű létesítményben keletkezett. Az utólagosan bejelentett tüzesetek száma 36. További 116 esetben pedig egyéb jellegű tüzesethez vonultak a tűzoltó egységek.

A műszaki mentések száma 1432 volt, ami megduplázódott a 2016-os évhez képest. Jelentősen emelkedett a viharkárok (372 esetben) és a fakidölések (553 alkalommal) okán történt beavatkozások száma, ugyanakkor 16%-kal csökkent a közlekedési balesetek miatt történt mentések száma. (1/a. sz. melléklet - 1/b. sz. melléklet)

Az önkormányzati tűzoltóparancsnokságokat 522 eseményhez riasztották, az összes vonulás számot tekintve 82,9%-ban önállóan avatkoztak be. (2. sz. melléklet)

Szolgálatszervezés a hivatásos tűzoltóparancsnokságokon

Valamennyi hivatásos tűzoltóparancsnokság az előírt napi szolgálati létszámmal működött. A hivatásos tűzoltóparancsnokságok szerállománya a kor színvonalának megfelelő, jó karbantartottságú. A Sárvári Hivatásos Tűzoltóparancsnokság 2017-ben új Rába gépjárműfecskendőt kapott mentő tűzvédelmi feladatainak ellátásához, jelentős mértékben hozzájárulva az igazgatóság mentő tűzvédelme hatékonyságának növeléséhez.

A hivatásos és az önkormányzati tűzoltóparancsnokságok 2017. évben 194 alkalommal hajtottak végre gyakorlatot. Nagy erőket mozgósító, komplex gyakorlat kettő esetben volt, a honvédelmi és katasztrófa-elhárítási együttműködési gyakorlat a Kőszegi-hegységben, valamint Alsószőlők térségében nemzetközi katasztrófa-elhárítási együttműködési gyakorlat, melyen a magyar tűzoltók mellett szlovén és osztrák tűzoltók, megyei és járási mentőcsoportok hajtottak végre különböző elméleti és gyakorlati feladatokat.

Önkéntes tűzoltó egyesületek

A megye hivatásos tűzoltóparancsnokságai összesen 83 önkéntes tűzoltó egyesülettel rendelkeznek együttműködési megállapodással. (3. sz. melléklet) Annak érdekében, hogy az önkéntes tűzoltó egyesületek minél nagyobb számban legyenek képesek szaktevékenység végzésére, több mint 100 fő önkéntes tűzoltó részére szerveztünk 40 órás tűzoltó alaptanfolyamot.

Az együttműködési megállapodással rendelkező önkéntes tűzoltó egyesületek különösen a vegetációtüzek és a viharkárok időszakában nyújtottak a hivatásos tűzoltóságoknak hathatós támogatást. A 2017-es évben az egyesületek 647 alkalommal segítették a hivatásos, illetve az önkormányzati tűzoltóságok beavatkozásait. Ebből 84 alkalommal tűzhöz, 563 esetben műszaki mentéshez vonultak. (4. sz. melléklet)

2017. évben a BM OKF által „Az önkéntes tűzoltó egyesületek működésére és fejlesztésére” címmel kiírt pályázatra 75 önkéntes tűzoltó egyesület nyújtott be támogatási kérelmet. A megpályázott 51 millió 656 ezer forintból a megye önkéntes tűzoltó egyesületei 47 millió 642 ezer forint támogatásban részesültek. A vasi önkéntes tűzoltó egyesületek pályázati sikere kiemelkedőnek mondható abból a szempontból is, hogy a 19 megye figyelembevételével ez az összeg közel 13,7%-os támogatást jelent.

Október 7-én, több mint 500 fő részvételével került megrendezésre a III. Vas Megyei Tűzoltó Találkozó. A rendezvényen „időkapszula” elhelyezésére került sor Szombathely város Fő terén. Az időkapszula a megye tűzoltóinak névsorát, emléktárgyakat és egy – az utóknak szánt – üzenetet tartalmazott.

Az önkéntes tűzoltó egyesületek 2017-ben is nagy számban vettek részt a részükre szervezett szakmai és sportversenyeken. A területi versenyről továbbjutott csapatok részére megyei

tűzoltó verseny került megszervezésre. A versenyeken összesen 27 egyesület 43 csapata vett részt.

Területi Tűzmegeelőzési Bizottság

A Vas Megyei Tűzmegeelőzési Bizottság felmérte azokat a településeket, amelyeken a települési önkormányzat nem szabályozta helyi rendeletben a belterületi szabadtéri tüzelés szabályait, majd felhívást adott ki ezen önkormányzatok részére a rendeletalkotásra. A nyári betakarítási munkálatok megkezdése előtt aratási fórumokat szervezett, ahol az aratási időszak tűzvédelmi előírásairól tartott tájékoztatást. Körlevelet küldött a lakásszövetkezetek részére az otthon jellegű létesítményekben bekövetkezett tüzesetek megelőzésére, továbbá felhívást helyezett el az igazgatóság honlapján az elektromos tüzek megelőzésével kapcsolatban.

A Vas Megyei Tűzmegeelőzési Bizottság az iskolás korosztály számára alkotói pályázatot hirdetett, amelyre 143 pályamű érkezett be. A megyei díjkiosztó ünnepségen a kategóriák első három helyezettje részesült díjazásban.

POLGÁRI VÉDELMI SZAKTERÜLET

Védelmi igazgatás

A Vas Megyei Védelmi Bizottság (a továbbiakban: MVB) 2017. évben kettő rendes ülést tartott, rendkívüli ülés összehívására nem volt szükség. Az MVB működése során kiemelt figyelmet fordított a katasztrófakockázattal kapcsolatos feladataira, az ár- és belvizek elleni védekezésre történő felkészülésre, a téli rendkívüli időjárásra történő felkészülésre, a területi veszélyelhárítási terv éves felülvizsgálatára és pontosítására, az operatív munkaszervek és területi polgári védelmi szervezetek – mentőcsoportok felkészítésére.

A helyi védelmi bizottságok (a továbbiakban: HVB) 2017-ben kettő-kettő rendes ülést tartottak, rendkívüli ülés összehívására nem volt szükség. A HVB elnökök és a katasztrófavédelmi elnökhelyettesek napi kapcsolatban állnak egymással, az elnökök a védelmi igazgatási tevékenységüket az elnökhelyettesek szakmai javaslati alapján végezték.

Az MVB és a HVB-k katasztrófavédelmi munkacsoportjai bevonásra kerültek a CONVEX-3 nukleáris baleset elhárítási törzsvezetési gyakorlat végrehajtásába. A Szombathelyi, a Sárvári és a Celldömölki HVB-k katasztrófavédelmi munkacsoportjai külső védelmi terv gyakorlatokon vettek részt. Február hónapban a Kőszegi HVB honvédelmi és katasztrófa-elhárítási együttműködési gyakorlatot hajtott végre a Kőszegi-hegységben.

Közbiztonsági referensek tevékenysége

A megyében összesen 46 vizsgázott közbiztonsági referens és 36 vizsgázott közbiztonsági referens helyettes van.

A közbiztonsági referensek bevonásra kerültek a települési szintű védekezési feladatok, valamint a mentőcsoportok gyakorlatainak megszervezésébe, végrehajtásába.

Települési kockázatértékelés és katasztrófavédelmi osztályba sorolás

A települések katasztrófavédelmi osztályba sorolásának 2017. évi felülvizsgálata során Narda község polgármestere kezdeményezte a település katasztrófavédelmi osztályba sorolásának módosítását a III. katasztrófavédelmi osztályból a II. katasztrófavédelmi osztályba. A módosítás indokolt, mert a település meteorológiai kockázati kitétsége magas. A többi településen olyan katasztrófa-kockázati tényező nem merült fel, amely indokolta volna a települések katasztrófavédelmi osztályba sorolásának módosítását. (5. sz. melléklet)

Polgári védelmi szervezetek

A területi polgári védelmi szervezetek rendszerében kizárólag önkéntes állampolgárok kerültek beosztásra. A nemzeti minősítéssel rendelkező megyei és hét járási mentőcsoport összlétszáma 317 fő. (6. sz. melléklet) Szeptember 23-án a megyei és a járási mentőcsoportok éves rendszerbentartó gyakorlata a Vas megyei területi mentőcsoportok II. szakmai versenyének keretében került lebonyolításra. November, december hónapokban a megyei és a járási mentőcsoportok riasztási gyakorlatai és szakképzései kerültek végrehajtásra, megfelelő értékeléssel.

A települési veszélyelhárítási tervekben meghatározott feladatok végrehajtásához jelenleg a 216 településből 193 településen köteles polgári védelmi szervezet, 23 településen önkéntes polgári védelmi szervezet - települési mentőcsoport látja el a polgári védelmi kötelezettségből adódó feladatokat. (7. sz. melléklet) Az év során újabb négy településen (Narda, Pankasz, Rábagyarmat és Egervölgy) szerezte meg a nemzeti minősítést önkéntesekből álló települési mentőcsoport.

A viharkárok felszámolása során az Írottkő Járási Mentőcsoport 2 alkalommal, a Borostyánkő Járási Mentőcsoport, valamint a Narda Települési Mentőcsoport 1-1 alkalommal avatkozott be.

2017-ben 41 településen került végrehajtásra a települési polgári védelmi szervezetek beosztott állományának szakkiképzése, az egységvezetők vezetői képzése és 576 fő beosztott állampolgár riasztása.

Katasztrófaveszély, veszélyhelyzet megelőzése

A megye valamennyi településén, összesen 320 kockázati helyszínen a belterületi vízelvezetők, 16 esetben az árvízvédelmi védművek ellenőrzése történt meg 2017-ben.. Megállapítást nyert, hogy az előző években tapasztalt állapotokhoz képest határozott javulás tapasztalható a vízelvezető rendszerek állapotában.

Lakosságfelkészítés

A köznevelésben résztvevők felkészítését az életkori sajátosságoknak megfelelően az intézményekben előadások, osztályfőnöki órák, tűzriadó gyakorlatok, tűzoltó technikai bemutatók, szakkörök és katasztrófavédelmi ifjúsági versenyek keretében végeztük. A középiskolás korosztálynál kiemelt terület volt a katasztrófavédelmi közösségi szolgálat teljesítése. 2017-ben kiemelkedő számban, 3440 Vas megyei diák jelentkezett és teljesített katasztrófavédelmi közösségi szolgálatot.

KATASZTRÓFAVÉDELMI HATÓSÁGI TEVÉKENYSÉG

A katasztrófavédelmi hatóság 2017. évben integrált hatósági tevékenység keretében a tűzvédelem, az iparbiztonság, a polgári védelem, a vízügy és a vízvédelem területén végzett hatósági ellenőrzéseket, illetve folytatott le hatósági, szakhatósági eljárásokat.

IPARBIZTONSÁGI SZAKTERÜLET

Ipari baleset-megelőzési tevékenység

A megyében az elmúlt évben nem változott a veszélyes anyagokkal foglalkozó és küszöbérték alatti üzemek száma. 2017. év során is kiemelt hangsúlyt fektettünk a biztonságos üzemeltetés feltételeinek rendszeres ellenőrzésére, ezért az alsó és a felső küszöbértékű veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemek mindegyikében, továbbá a 11 súlyos káresemény elhárítási terv készítésére kötelezett küszöbérték alatti üzemben is időszakos hatósági ellenőrzéseket hajtottunk végre. További 5 esetben, a társszervekkel közösen, átfogóan vizsgáltuk az adott üzem tevékenységét. Az ellenőrzések során hatósági eljárás megindítására, vagy azonnali intézkedés foganatosítására okot adó súlyos hiányosságot nem tapasztaltunk. Az üzemeltetők által megtartott belső védelmi terv, valamint súlyos káresemény elhárítási terv gyakorlatokat 12 esetben ellenőriztük, az üzemeltetők felkészültségét megfelelőnek ítéltük. A megye területén 45 vállalkozás telephelyén került sor üzemazonosítási feladatok alapját képező helyszíni szemlékre.

Az év során küszöbérték alatti üzemekkel kapcsolatban 7 üzemzavar (esemény), 2 alkalommal technológiai tüzeset, 5 esetben ammónia hűtőrendszerrel kapcsolatos esemény történt. Az események minden esetben kivizsgálásra kerültek, az üzemeltetők megtették a szükséges, a későbbiekben alkalmazandó megelőző intézkedéseket.

Veszélyes áru szállítás ellenőrzése

2375 ellenőrzött járműből 388 tartozott a Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Európai Megállapodás (a továbbiakban: ADR) hatálya alá. Az ellenőrzött ADR-es járművekből 81 volt szabálytalan. Telephelyi ellenőrzés 54 esetben került végrehajtásra, melyek során 17 telephely nem felelt meg az előírásoknak. Az előző időszakokhoz képest a szabálytalan belföldi szállító vállalkozások felderítési aránya növekedett. Az ellenőrzések többnyire társhatóságok (közlekedési hatóság, rendőrség, NAV) bevonásával kerültek végrehajtásra. (8. sz. melléklet)

Vasúti veszélyes áru szállítás (a továbbiakban: RID) ellenőrzés során 535 ellenőrzött vasúti kocsiból 473 tartozott a RID hatálya alá. Az ellenőrzött vasúti kocsiból 33 volt szabálytalan. Veszélyes áru szállításával kapcsolatosan a megyében egy vasúti szállítással összefüggő baleset történt, melynek során kb. 160 m³ gázolaj került ki a környezetbe. Az iparbiztonsági káreseti helyszíni szemle és a RID ellenőrzés során a szállítással összefüggésben hiányosságot nem állapítottunk meg. (9. sz. melléklet)

Iparbiztonsági ellenőrzéseket követő hatósági eljárásokban jellemzően az alábbi mulasztások miatt került bírság kiszabásra: a rakomány elhelyezésére és rögzítésére vonatkozó szabályok be nem tartása; fuvarokmánnyal/írásbeli utasítással kapcsolatos hiányosságok; helytelen jelölések, vagy jelölések hiánya; járművezető oktatási bizonyítványának hiánya; biztonsági tanácsadó hiánya és az ebből adódó egyéb hiányosságok (telephelyi-ellenőrzések során).

Létfontosságú rendszerelemek (kritikus infrastruktúra) védelme

A létfontosságú rendszerek és létesítmények azonosításával, kijelölésével kapcsolatosan az igazgatósághoz vízágazat tekintetében öt azonosítási jelentés érkezett, ebből egy esetben született döntés létfontosságúvá történő kijelölésről. Közműhálózat (gáz, villany, víz, távhő) szolgáltatójával 10 esetben folytattunk konzultációt az eredményes együttműködés érdekében, 4 esetben a közműszolgáltató bevonásával kritikus infrastruktúra védelmi témájú gyakorlat került végrehajtásra.

Az igazgatóság koordinációjával összeállításra került a Vas megyében működő villamosenergia-ellátásban nem korlátozható alapvető felhasználókra vonatkozó javaslat. Egy esetleges, a villamosenergia-szektorra érintő havaria helyzet esetére összekötő tisztet biztosítunk a térség szolgáltatójának helyi központjába, ezzel is elősegítve a folyamatos kapcsolattartást.

Katasztrófavédelmi Mobil Labor¹

A Katasztrófavédelmi Mobil Labor készenléti állománya 118 esetben végzett hatósági (közúti, vasúti és üzem) ellenőrzést, továbbá veszélyes anyagot feldolgozó illetve raktározó üzemeknél havonta helyismereti foglalkozásokon, illetve szituációs begyakorló gyakorlatokon vett részt.

2017-ben 19 esetben került sor a Katasztrófavédelmi Mobil Labor riasztására, melyből 17 esetben beavatkozott, 2 esetben a jelzés téves volt.

Iparbiztonsági felkészítés

Az elmúlt évben kiemelt figyelmet fordítottunk az állomány képzésére, negyedévente az iparbiztonsági ellenőrzésekben részt vevő állomány, félévente pedig a beavatkozó állomány iparbiztonsági felkészítése került végrehajtásra.

Az ipari létesítmények szolgáltatói részére a Kereskedelmi és Iparkamara, az ipari létesítmények üzemeltetői részére pedig a Nyugat-dunántúli Környezetvédelmi Központ Közhasznú Alapítvánnyal közreműködve tartottunk konferenciát. A MVB az éves ülésén külön napirend keretében tájékoztatást kapott az információbiztonsággal kapcsolatos feladatokról, továbbá a megyei és helyi közigazgatás szereplői számára „Információbiztonsági tudatosítás, tudatosság növelés a védelmi igazgatásban” címmel munkaműhelyt szerveztünk.

¹ A Katasztrófavédelmi Mobil Labor alaprendeltetése a veszélyes (ismeretlen) anyagokkal bármilyen módon kapcsolatos káresemények – nagyobb kiterjedésű, illetve időben elhúzódó kárfelszámolás – esetén a beavatkozó állomány, a lakosság, az anyagi javak védelme, a beavatkozók, döntéshozók szakmai támogatása, a mindezek biztosításához szükséges feladatok végrehajtása. Vegyi felderítő kézi eszközei alkalmasak elsődleges, tájékoztató jellegű adatszolgáltatásra. A hordozható műszerek lehetővé teszik a különböző halmazállapotú veszélyes anyagok teljes körű minőségi analizisét. Különböző sugármérő készülékekkel is rendelkezik, melyekkel meghatározható a környezet sugárszintje, sugárszennyezettsége, a sugáranyag mérése, a járművek, személyek sugárellenőrzése. Biológiai felderítő eszközei alkalmasak a leggyakoribb ágensek (pestis, anthrax, ricin, botulinum toxin, SEB) kimutatására. Környezetvédelmi ellenőrző állomása képes a meteorológiai paraméterek mérésére, a mérgező anyagok meghatározott körének kimutatására és dózisteljesítmény mérésére, valamint a mért adatok továbbítására. Az állomás egyszerűen telepíthető, vezeték nélküli kommunikációra is alkalmas, járműre szerelve menet közben is használható. Mentésítő anyagokkal és felszerelésekkel rendelkezik, amelyek lehetővé teszik általánosságban a szennyezett eszközök és a felderítésben résztvevő személyek mentését, a Katasztrófavédelmi Mobil Labor esetében pedig a beavatkozásban résztvevők és szükség esetén a polgári lakosság kisebb csoportjának (30 fő) személyi mentését is.

TŰZMEGELŐZÉSI SZAKTERÜLET

A tavalyi évben az ellenőrzések csaknem felét a tűzvédelmi ellenőrzések tették ki, hasonlóan a 2016-os évhez. Szemle megtartására 378 alkalommal került sor, a szemlék 70%-a tűzvédelmi szakterületen történt. (10. sz. melléklet)

Ellenőrzésekhez, illetve közérdekű bejelentésekhez kapcsolódóan, valamint engedélyezési tevékenység során 2362 esetben hatósági eljárás lefolytatására került sor. (11. sz. melléklet) Tűzvédelmi szempontból szabadtéri tüzesetek megelőzésére az időszaknak megfelelően az erdő- és vegetáció területek, termőföld területek kerültek ellenőrzésre. A fentiekén túl a mezőgazdasági tárolók, szabadtéri rendezvények, ipari termelő, tároló létesítmények, óvodák, bölcsődék, bevásárlóközpontok, pirotechnikai eszközök és piacfelügyeleti ellenőrzések történtek, több alkalommal a társhatóságokkal közösen. A piacfelügyeleti ellenőrzések során a vonali füstérzékelők, a tűzoltó nyílászárók, a közösségi rendeltetésű ponyvaszerkezetű építmények, a tűzoltó sugárcsővek és a szén-monoxid érzékelők vizsgálata történt meg.

Az év során a kéményseprőipari-szolgáltatás hatósági felügyeleti ellenőrzései alkalmával a megyében lévő szolgáltatók személyi, tárgyi és szakmai feltételeinek, valamint kéménytűz és CO káreseménynél a műszaki vizsgálatok megtörténtének ellenőrzésére került sor, valamint sormunka ellenőrzést hajtottunk végre. (12. sz. melléklet)

A tűzvédelmi hatósági ellenőrzések során több olyan hiányosság került feltárára, melyek hatósági eljárások kezdeményezését eredményezték. Jellemzően tűzoltó készülékek készenlétben tartásának hiánya, tűzvédelmi szolgáltatás igénybevételének elmulasztása, időszakos üzemeltetői ellenőrzések elmaradása, alkalmoszerű tűzveszélyes tevékenység megsértése. A hiányosságok sok esetben csekély súlyúak voltak, melyek kisebb összegű bírság kiszabását eredményezték. A lakosság élet- és vagyónbiztonságát jelentősen érintő jogszabálysértést nem tártunk fel. A szankcionálás során a fokozatosság és arányosság elvét a hatóság betartotta, felhívással, kötelezéssel több esetben élt, első esetben bírság kiszabására csak jogszabályi előírás alapján került sor.

A fenti ellenőrzések közül, a nagyobb jelentőséggel bíró esetekben (pl. óvodák, bölcsődék, mezőgazdasági tárolók üzemeltetői számára) az ellenőrzéseket megelőzően tájékoztatást adtunk a követendő tűzmegeelőzési, tűzvédelmi szabályokról, feladatokról, melynek keretében a megjelentek részére konzultációs lehetőséget is biztosítottunk.

„Társasházak napja” címen tartott az igazgatóság, a katasztrófavédelmi kirendeltségekkel közösen konzultációs napokat, melynek célja az volt, hogy a társasházak, lakóközösségek számára széleskörű tájékoztatást adjunk a követendő tűzmegeelőzési szabályokról, ezzel is növelve a biztonságot.

A szabadtéri tüzesetek megelőzése érdekében az aratási időszak előtt aratási fórumokat tartottunk a mezőgazdasági vállalkozók részére a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Vas Megyei Igazgatóságával együttműködésben.

Hatósági felüellenőrzést 11 esetben hajtottunk végre, melyek során eljárási hibákat nem tártunk fel.

A tavalyi évben 1 tűzvédelmi hatósági ügyben járt el az igazgatóság másodfokon, mely az elsőfokú hatóságnál dolgozó munkatársak jó felkészültségének, alaposan és jogszerűen lefolytatott eljárásaiknak eredménye.

Szakhatósági ügyben kettő szakhatósági II. fokú megkeresés érkezett az igazgatóságra. A katasztrófavédelmi kirendeltségek és az igazgatóság összesen 1285 szakhatósági eljárásban vettek részt. Az előző évhez viszonyítva a szakhatósági eljárások száma 5 %-kal csökkent. (13. sz. melléklet)

Saját hatáskörben 12 kiemelt szakhatósági és egy hatósági ügyben folytatott le az igazgatóság eljárást. Építésügyi szakhatósági eljárást összesen 385 esetben folytattunk le. (13. sz. melléklet)

A katasztrófavédelmi hatósági osztály 111 településrendezési eljáráshoz adott véleményt.

Bejelentés köteles tűzvédelmi szolgáltatások hatósági felügyeletére 27 eljárás irányult

Tűzvizsgálati eljárás 26 esetben indult, az eljárásokat a Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat folytatta le.

A katasztrófavédelmi hatósági osztály folyamatosan figyelemmel kísérte a települések hulladékszállítását, kapcsolatot tartva a Vas Megyei Kormányhivatallal és a hulladékszállítási közszolgáltatókkal. Négy kijelöléssel érintett település (Ólmod, Peresznye, Kiszsidány és Horvátzsidány) 2017. I. negyedévben szerződést kötött a közszolgáltatóval, így a megyében ezt követően már nem volt kijelöléssel történő közszolgáltatás.

VÍZÜGYI ÉS VÍZVÉDELMI HATÓSÁGI SZAKTERÜLET

A tavalyi évben a vízügyi és vízvédelmi hatósági munka legnagyobb szegmensét a vízjogi engedélyezési (elvi, létesítési, üzemeltetési és fennmaradási, megszüntetési) eljárásokkal kapcsolatos feladatok, eljárási cselekmények jelentették, melynek eredményeként 648 engedélyhatározat került kiadásra. A határozatok mellett 713 szakhatósági állásfoglalást adtunk ki. (11. sz. melléklet, 13. sz. melléklet)

A vízügyi hatóság eljáró hatóságként 26, míg szakhatóságként 97 nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségűvé nyilvánított ügyben hozott döntést. Vas megye szempontjából legjelentősebbek: a Csepregi szennyvíztisztító telep fejlesztése, a szombathelyi uszoda és a Haladás Labdarúgó Stadion fejlesztése, a Dozmati-tározó engedélyezése.

A 2017. évben a vízkészletjárulékkal terhelt vízhasználatok, felügyeleti kategóriába sorolt létesítmények, nitrátérzékeny területen lévő állattartó telepek ellenőrzésére is sor került. A Vas Megyei Kormányhivatallal és a Zala Megyei Kormányhivatallal, mint környezetvédelmi hatóságokkal közösen IPPC ellenőrzések kerültek megtartásra. A fentiekén túl a szennyvízkibocsátók adminisztratív ellenőrzése is megtörtént, 89 esetben.

A 2017. év során a vízügyi hatósági feladatokat ellátó munkatársak 214 felügyeleti ellenőrzést végeztek, az adminisztratív ellenőrzésekkel együtt összesen 481 vízügyi ellenőrzés került végrehajtásra. Az ellenőrzött ügyfélkör általában önkéntes jogkövetésről tett tanúbizonyságot. A visszatérő hiányosságok alapján 2017. novemberében a tavakat, víztározókat üzemeltető ügyfeleink részére szakmai napot tartottunk. Visszatérő hiányosságként a megelőző jellegű karbantartások elmaradása említhető, mely sok esetben erőforrás-hiányra vezethető vissza.

A hatóság vízkészletjárulék-nyilvántartásban az értékelt időszakban 1577 vízjogi engedéllyel rendelkező telephelyet tartottunk nyilván.

Engedély nélküli vízhasználat megállapítására 5 vízkivételi hely esetében került sor. A vízügyi hatóság mind az 5 esetben megtette a szükséges lépéseket.

A nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésére és elszállítására Vas megyében 3 településen volt szükség közérdekű szolgáltató kijelölésére.

A jogszabályi előírásoknak megfelelően a hatósági nyilvántartások vezetése² és közzététele folyamatos volt.

Az év utolsó negyedéve a katasztrófavédelmi hatóság számára a 2017-2018. évek fordulóján bekövetkezett jogszabályváltozásokra történő felkészüléssel telt. A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvényt az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (Ákr.) váltotta fel, és esetenként az ágazati jogszabályok is jelentős változáson mentek keresztül.

FŐÜGYELETI ÉS MŰVELETIRÁNYÍTÓI TEVÉKENYSÉG

Segélyhívások helyzete

Magyarországon két hívásfogadó központ működik, szombathelyi és miskolci székhellyel.

A 112-es hívásfogadó operátorok fogadják és kezelik a nemzetközi és nemzeti segélyhívó számokra érkező, valamint az egyéb kommunikációs csatornákon bejövő hívásokat. A hívásfogadó rendszer segítségével meghatározzák a segélyhívás kezdeményezőjének földrajzi helyét, a bejelentéshez használt kommunikációs eszköz hívószámát, valamint a segélyhívás időpontját. Az operátorok a bejelentő kikérdezésével egyidejűleg egy úgy nevezett „intelligens adatlap” kitöltését végzik el, melyet az eset jellegétől függően a készenléti szervek részére (rendőrség, katasztrófavédelem, mentőszolgálat) megküldenek. Az operátorok által felvett adatlapok a katasztrófavédelem által működtetett Pajzs programba integrálódnak és a megérkezése hanggal is megjelenik. Az adatlap átvételét követően az operátor egy erre a célra kialakított telefon rendszer segítségével közvetlenül tud telefonon beszélni az adatlapot átvett műveletirányítóval, vagy a bejelentőt is át tudja kapcsolni, de van lehetősége konferenciabeszélgetést kezdeményezni a többi szerv ügyeletével egy időben.

A hívásfogadó központok 2014. május 19-étől a 107-es nemzeti és 112-es nemzetközi hívószámokra, 2016. január 26-ától a 105-ös nemzeti segélyhívó számra, míg 2017. november 09-étől a 104-es segélyhívó számra érkező bejelentéseket fogadják. A 105-ös és 107-es nemzeti, valamint a 112-es nemzetközi hívószámra érkező bejelentéseket országosan, míg a 104-es segélyhívó számokat érkező hívásokat 18 megye (Budapest és Pest megye kivételével) tekintetében kezelik a HIK-ek.

2013. március 13-a óta 18 095 317 darab hívás érkezett a két hívásfogadó központba. A bejelentések mintegy 22 %-a volt valós segélyhívás, 11 %-a információkérő bejelentés, még az összes többi hívás (rosszindulatú, szabálysértő hívás, némahívás, gyerekjáték, stb.) intézkedést nem igényelt.

² kéményseprő-ipari közszolgáltatók, nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz gyűjtését végző begyűjtők és közszolgáltatók, gáz csatlakozó vezetékek és felhasználó berendezések műszaki felülvizsgálatát végző személyek, tűzoltókészülék karbantartók, tűzoltótechnika felülvizsgálók, javítók, oktatásszervezők és szakvizsgáztatók nyilvántartása

Megyei fő- és műveletirányító ügyelet

A megyei fő- és műveletirányító ügyelet a Vas Megyei Rendőr-főkapitányság Tevékenység Irányítási Központjában látja el feladatait. A felszereltség az előírásoknak megfelelő, a létszám feltöltött. Szakmai továbbképzések keretében feldolgozásra kerültek a mentők ESR-112 csatlakozásával kapcsolatos ügyeleti feladatok, továbbá a MÁV és a GYSEV Zrt. forgalom irányítási rendszerével kapcsolatos ismeretek.

Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat

2017. évben a Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat alkalmazására 194 esetben került sor, ebből 112 káreseti tevékenység, 82 esetben pedig gyakorlat szervezése és levezetése, valamint gyakorlat és szakmai ellenőrzés volt. A beavatkozás irányításának átvétele 18 esetben történt meg, a többi beavatkozásnál a tűzoltás vezető munkáját segítette a szolgálatban lévő állomány.

A Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat állománya a megyében lévő közoktatási intézményekben oktatásokat, tanulói felkészítéseket tartott az életkori sajátosságoknak megfelelően (18 iskola, 35 csoport, 685 tanuló, 10 óvoda, 16 csoport, 349 óvodás).

IV. GAZDÁLKODÁSI TEVÉKENYSÉG

Az igazgatóság a gazdálkodását a vonatkozó jogszabályok és a hatályos belső normák alapján végezte.

Felkészült a veszélyhelyzeti időszakok feladatainak ellátására. Biztosította a kárelhárításhoz szükséges védekezési szakanyagokat, valamint az operatív törzsbe, illetve a veszélyhelyzeti központba beosztott állomány ellátását és a működés – kiemelten informatikai – feltételeit.

További finomításra került az előző években kialakított dinamikus logisztikai rendszer, mely biztosította a veszélyhelyzetek kezeléséhez szükséges és rendelkezésre álló eszközök, készletek rövid időn belüli elérhetőségét és felhasználhatóságát, illetve az alkalmazásra kerülő személyi állományának ellátását.

A 2017-es évben a megyében működő önkéntes tűzoltó egyesületek és mentőcsoportok a korábbinál magasabb értékben jutottak a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatósághoz benyújtott pályázataikon keresztül támogatáshoz, önként és együttműködési megállapodásokban vállalt feladataik elvégzéséhez. A pályázat során igényelt és 16,97 millió forint értékben elnyert védőruházatok és védőeszközök, a 13,21 millió forint értékben megítélt technikai eszközök és kisgépek leszállítását, átadását és üzembe helyezését az igazgatóság kiemelt feladatként kezelte és látta el. További 5,26 millió forint került kiutalásra szertár építések és felújítások céljából. A fentiekén kívül további 12,2 millió forinttal támogatta a katasztrófavédelem az önkéntes tűzoltó egyesületek és a mentőcsoportok működését.

Az igazgatóság járműellátottsága biztosította az alapfeladatok teljesítését. A gépjárműfecskenő állomány átlagos kora mindazonáltal nagyon magas (20 év). A következő időszakban az igazgatóság sokat vár az új Rába gépjárműfecskenők központi biztosításától, melyek 2020. év végéig folyamatosan leváltják a legidősebb Steyr-Bronto gépjárműfecskenőket.

Az alaprendeltetésű feladatokhoz szükséges működési feltételek folyamatosan biztosítottak voltak. A tavalyi évben számos, a műveleti, a szakmai és a hatósági feladatokat elősegítő projekt realizálódott. Az új RÁBA tűzoltó gépjárműfecskeendők, a VIZEK projekt keretében érkezett informatikai eszközök, a Pro-M Zrt. által biztosított új EDR rádiók kerültek az igazgatóság kezelésébe és megújulhatott a Körmendi Katasztrófavédelmi Kirendeltség teljes épülete.

A 2017. március 1-jétől 2018. február 28-ig tartó közfoglalkoztatási program keretében az igazgatóság hatósági szerződés alapján a 40 fős program keretében összesen 58 fő részére nyújtott munka lehetőséget. Az igazgatóság ellátta a közfoglalkoztatottak ellátásához kapcsolódó feladatokat, továbbá folyamatos munkát biztosított a programban résztvevő munkavállalók részére.

V. EGYÜTTMŰKÖDÉS, KOMMUNIKÁCIÓ

Az igazgatóság széleskörű társadalmi szerepvállalásra törekedett az NGO-kal területi és helyi szinten egyaránt. Feladatait más állami szervekkel, hatóságokkal, az önkormányzatokkal, valamint a civil szervezetekkel együttműködésben végezte. Az együttműködés feltételei együttműködési megállapodásokban rögzítettek. 2017. évben 2 új együttműködési megállapodást kötöttünk, a Premontrei Rendi Szent Norbert Gimnáziummal, valamint a Sárvári Média Nonprofit Kft-vel.

Az igazgatóság kommunikációja esemény- és megelőzés centrikus volt. A lakosság konkrét személyekkel, esetekkel kapcsolatos tájékoztatása mellett a veszélyhelyzetek tudatos és tervszerű megelőzése, a társadalmi és személyes felelősségvállalás terén kezdeményező kommunikációt folytattunk. A bekövetkezett eseményekről kárhelyszíni tájékoztatást és nyilatkozatokat adtunk.

Sajtóközlemények kerültek kiadásra a Vas Megyei Tűzmegeelőzési Bizottság munkájáról, a kéménytűzek, a szén-monoxid, mustgáz mérgezések megelőzése témaköréről, a jégen tartózkodás szabályairól és a szabadtéri tűzek megelőzésének jelentőségéről, a vízelvezető árkok karbantartásáról, a tűzoltónaphoz kapcsolódó rendezvényekről, valamint az óvodás és általános iskolás diákok tűzvédelmi oktatásáról, az ifjúságnevelés jelentőségéről.

A Vas Megyei Tűzoltó és Polgári Védelmi Emlékhelyen az igazgatóság szervezésében tematikus előadássorozat kezdődött, „A múlt tükröt mutat a jelennek” címmel, amelynek keretében megemlékeztünk a Szombathely városát 1817. április 27-én majdnem teljesen elpusztító tűzvészről, a Sabaria Cipőgyár 1987-es tüzesetéről, valamint az 1984-ben a mentőszolgálat, a rendőrséggel és a helyi közlekedési vállalatokkal közösen megtartott, az országban elsőként végrehajtott nagyszabású mentési gyakorlatról.

VI. ÖSSZEGRZÉS

Az igazgatóság a 2017. évi feladatait végrehajtotta. A bekövetkezett eseményeket szakszerűen és hatékonyan kezelte. A vezetés-irányítás elveinek következetes alkalmazásával, a parancsnoki munka sorrendjének betartása mellett érvényesíthetővé váltak az országos elvárások, összehangolt és következetes munkával a területi sajátosságoknak megfelelő szakmai és logisztikai támogató struktúra épült ki.

Tovább fejlődött a szervezeti működés önkéntesek általi támogatása.

Kiemelt feladat 2018. évre az állomány tudásszintjének folyamatos fejlesztése, a határon átnyúló kapcsolatok erősítése, az önkormányzati tűzoltóparancsnokságok és az önkéntes tűzoltó egyesületek pályázati eredményességének elősegítése, az igazgatóság elhelyezési körülményeinek javítása, valamint járműparkjának bővítése, a meglévő tűzoltó technikai eszközök fejlesztése.

Kijelenthető, hogy a megyei veszélyeztetettségére adott válaszok csak megfelelően felkészített állománnyal, megfelelő anyagi-technikai ellátottsággal lehetséges.

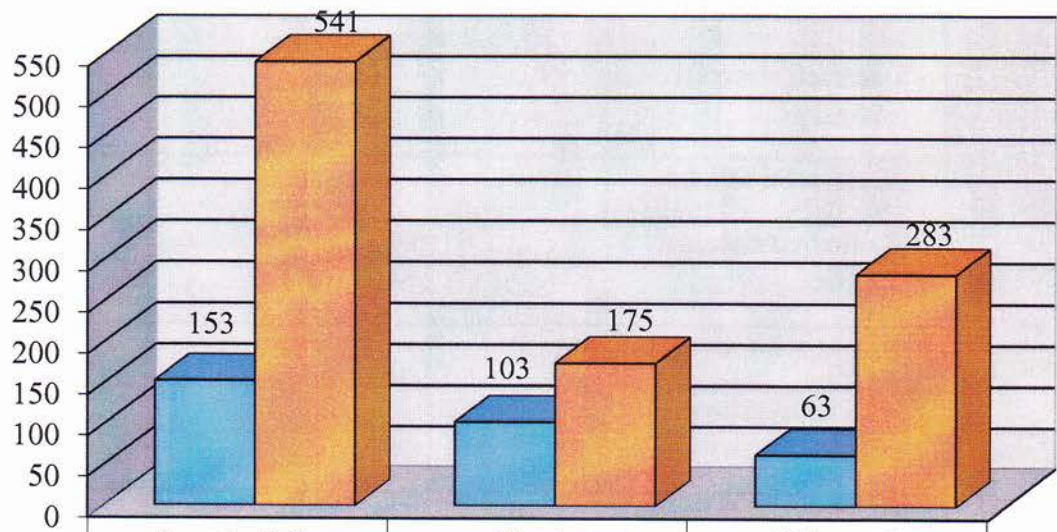
Mindezt azonban nem öncélúan, hanem Vas megye közbiztonságának, az itt élő állampolgárok személyes biztonságának, anyagi javainak védelme érdekében tettük és tesszük a jövőben is.

Az igazgatóság e stratégiai céljainak eléréséhez a jövőben is kérjük a Vas Megyei Közgyűlés aktív hozzájárulását, támogatását.

Mellékletek:

- 1/a. számú melléklet: Hivatásos tűzoltóparancsnokságok vonulásainak száma 2017. évben
- 1/b. számú melléklet: Vas megyében bekövetkezett tüzesetek és műszaki mentések megoszlása tényleges riasztási fokozatok szerint 2017. évben
2. számú melléklet: Önkormányzati tűzoltóparancsnokságok beavatkozásainak száma 2017. évben
3. számú melléklet: Hivatásos tűzoltóparancsnokságok – Önkéntes tűzoltó egyesületek megállapodásainak száma Vas megyében 2017. évben
4. számú melléklet: Beavatkozó önkéntes tűzoltó egyesületek eseményeinek száma 2017. évben
5. számú melléklet: Települések katasztrófavédelmi osztályba sorolása
6. számú melléklet: Önkéntes polgári védelmi szervezetek létszámadatai
7. számú melléklet: Polgári védelmi szervezetek létszámadatai
8. számú melléklet: Kimutatás veszélyes áru szállítás ellenőrzéséről, telephelyi ellenőrzéséről
9. számú melléklet: Kimutatás vasúti veszélyes áru szállítás ellenőrzéséről
10. számú melléklet: Hatósági ellenőrzések, szemlék
11. számú melléklet: Hatósági eljárások
12. számú melléklet: Kéménytűzek és szén-monoxid mérgezések Vas megyében
13. számú melléklet: Szakhatósági tevékenység

Hivatásos tűzoltóparancsnokságok vonulásainak száma

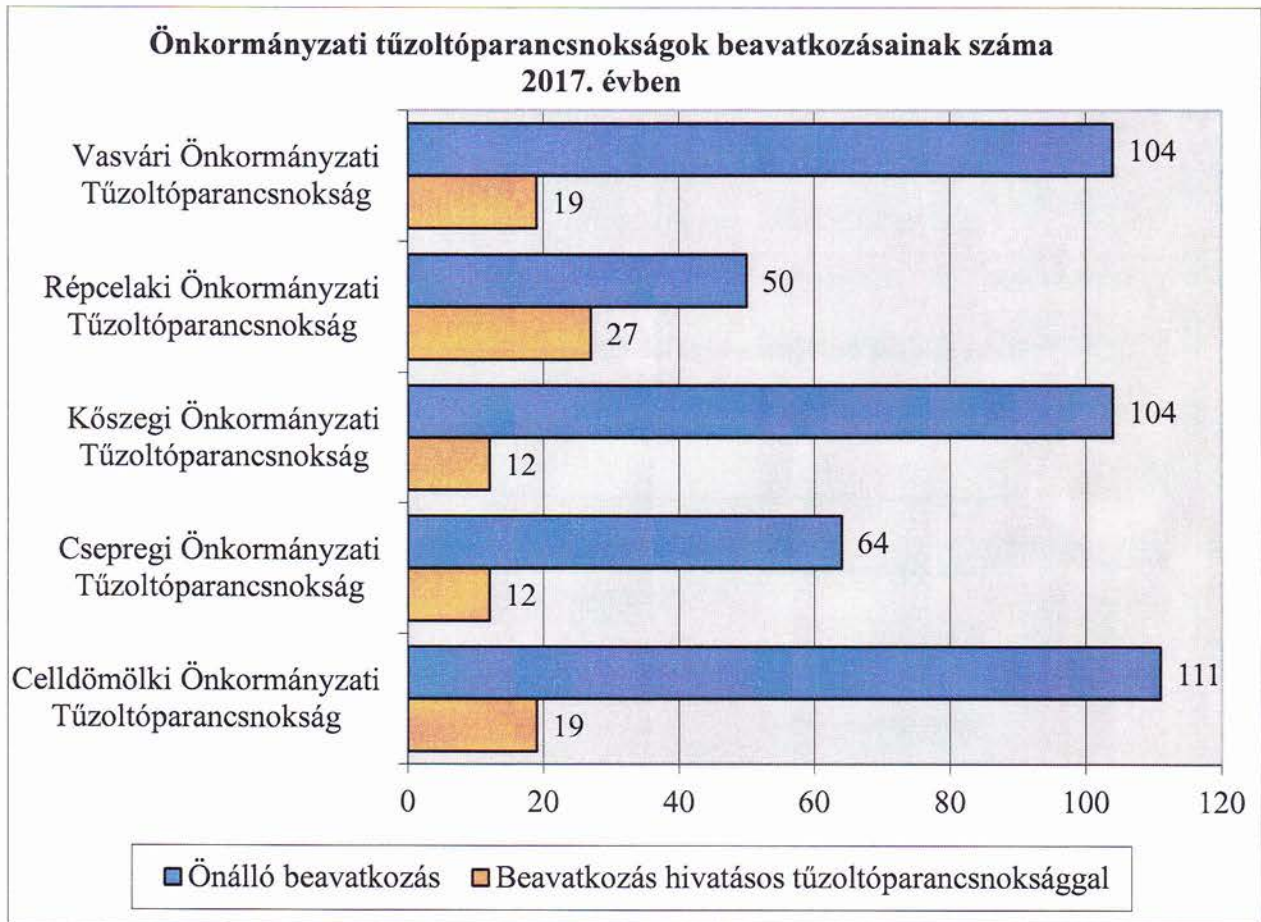

■ Tűzoltás	153	103	63
■ Műszaki mentés	541	175	283

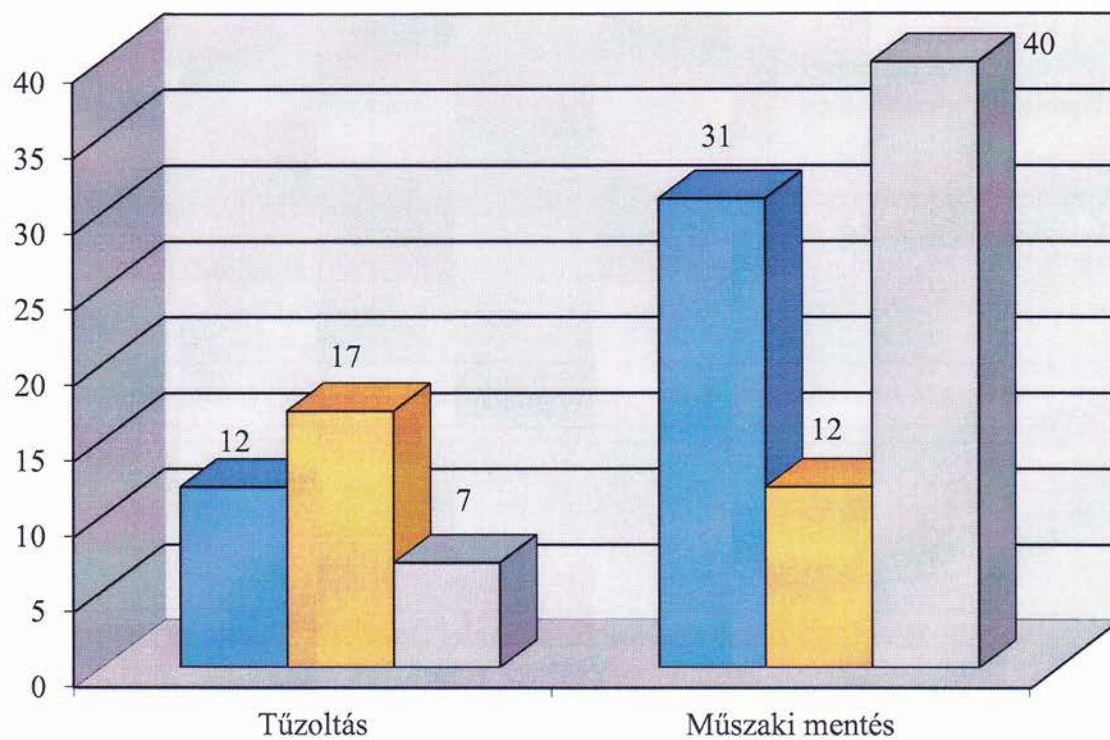
Vas megyében bekövetkezett tüzesetek és műszaki mentések megoszlása tényleges riasztási fokozatok szerint

2017. évben

Riasztási fokozat	Tüzesetnél	Műszaki mentésnél	Riasztási fokozat aránya az összes esemény vonatkozásában (%)
I. riasztási fokozat	422	1215	85,33
I. kiemelt riasztási fokozat	57	216	13,95
II. riasztási fokozat	6	1	0,42
II. kiemelt riasztási fokozat	1	0	0,06
III. riasztási fokozat	0	0	0,00
III. kiemelt riasztási fokozat	3	0	0,18
IV. riasztási fokozat	0	0	0,00
IV. kiemelt riasztási fokozat	0	0	0,00
V. riasztási fokozat	1	0	0,06
V. kiemelt riasztási fokozat	0	0	0,00
Összesen:	490	1432	100,00

**Beavatkozó önkéntes tűzoltó egyesületek eseményeinek száma
2017. évben**

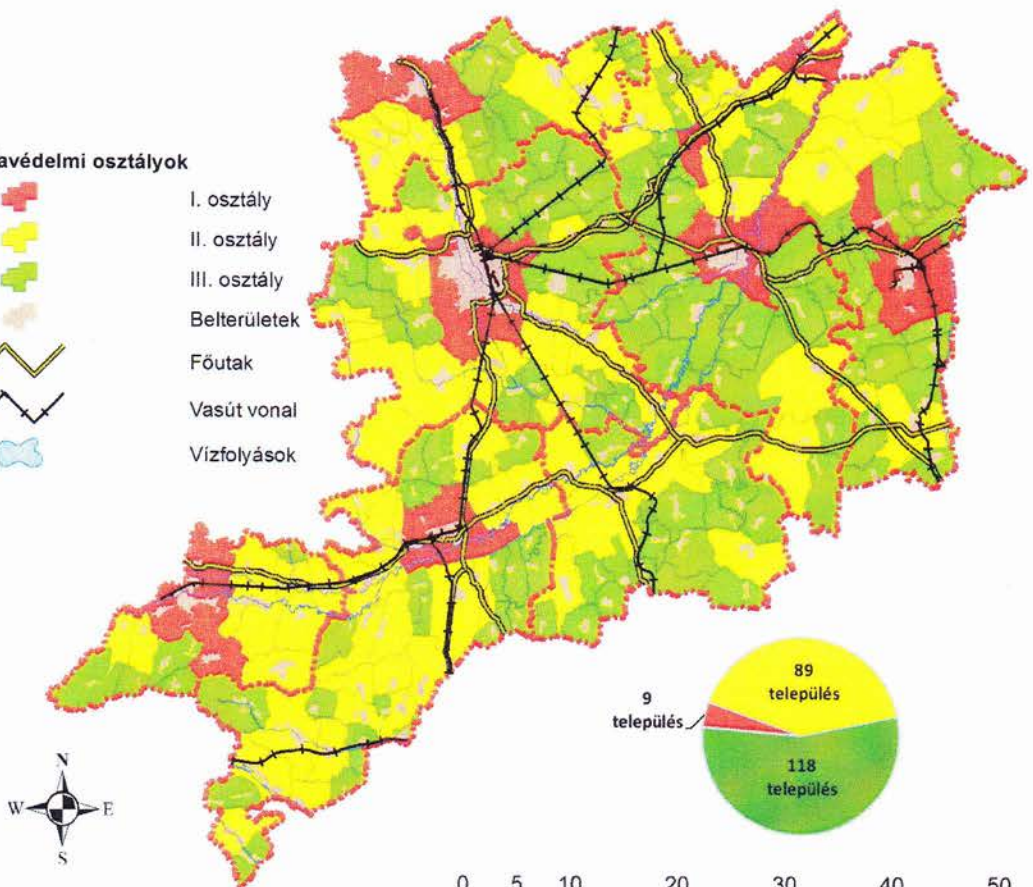

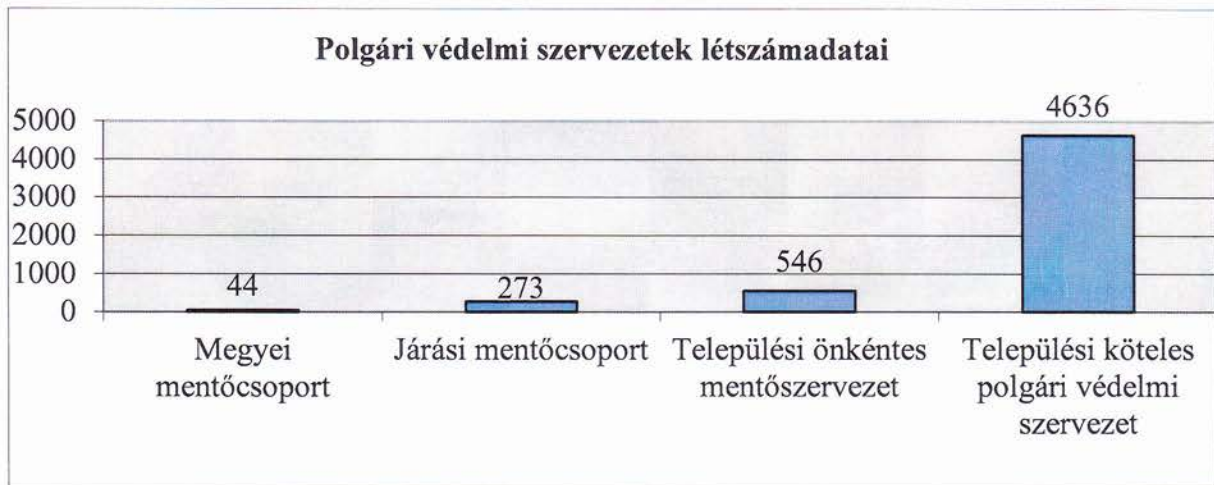
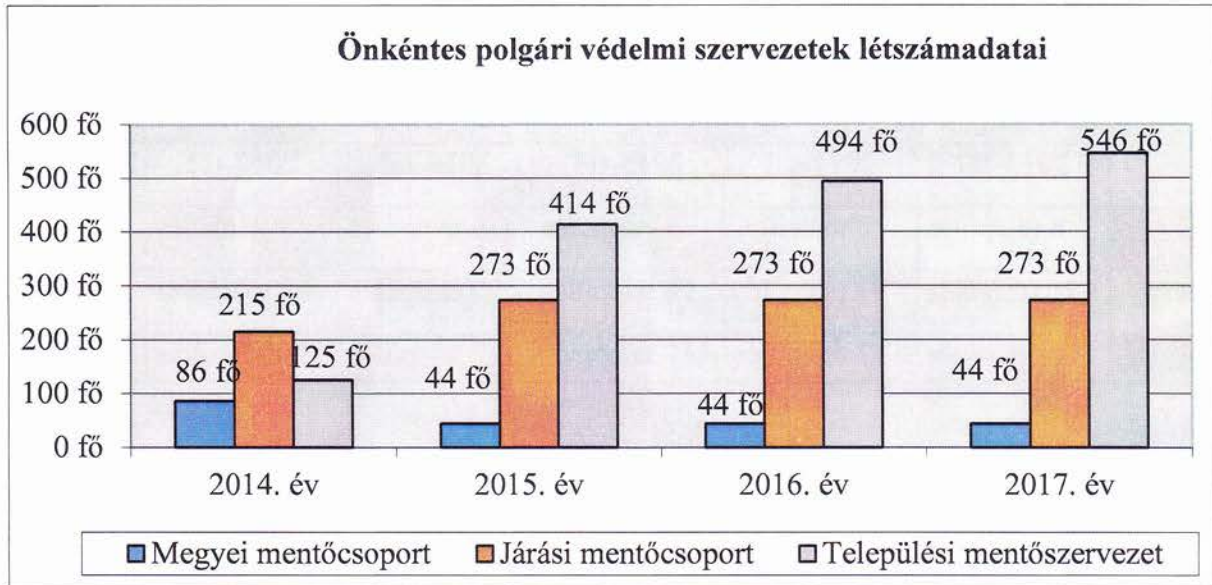
- Hosszúpereszteg Község Önkéntes Tűzoltó Egyesülete
- Jánosházi Önkéntes Tűzoltó Egyesület
- Önkéntes Tűzoltó Egyesület Óriszentpéter

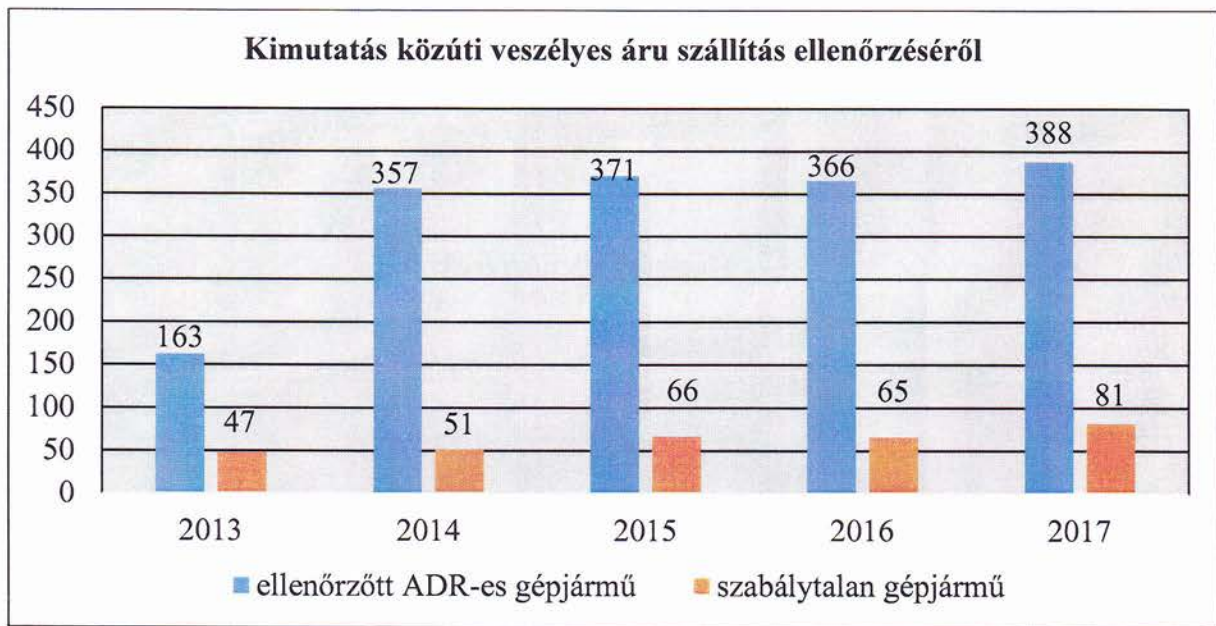
Települések katasztrófavédelmi osztályba sorolása

	2013-tól	2014-től	2015-től	2016-tól	2017-től	2018-tól
I. osztály	8 település	8 település	8 település	9 település	9 település	9 település
II. osztály	91 település	91 település	91 település	90 település	89 település	90 település
III. osztály	117 település	117 település	117 település	117 település	118 település	117 település

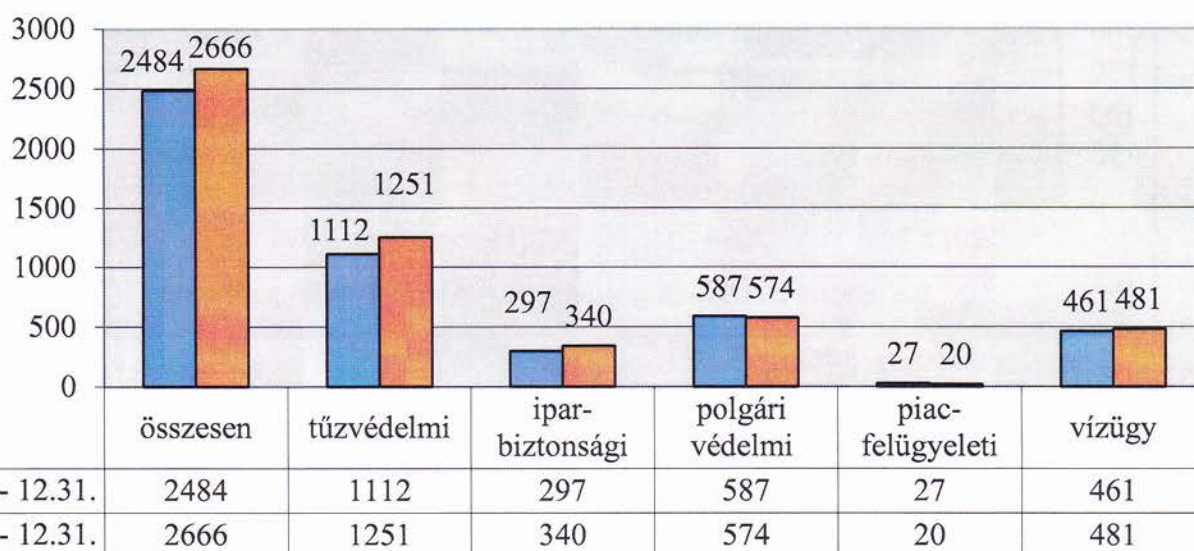
Katasztrófavédelmi osztályok

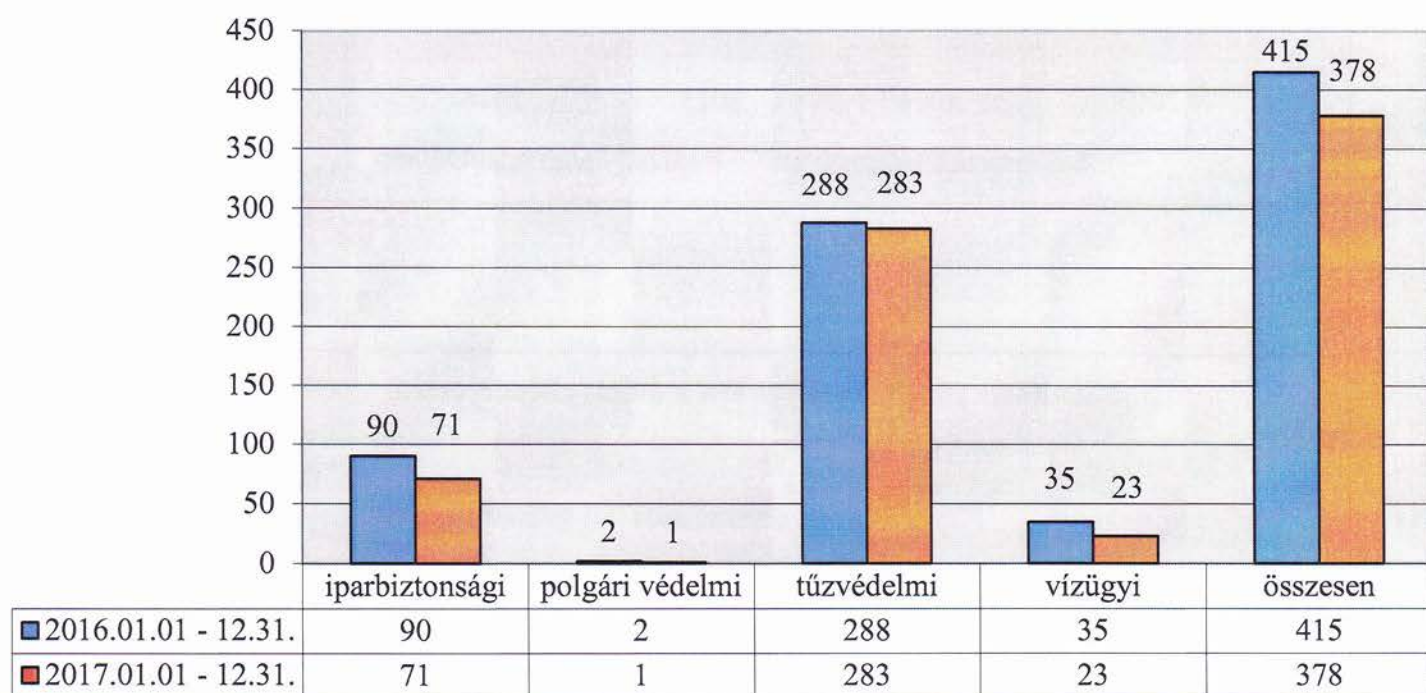

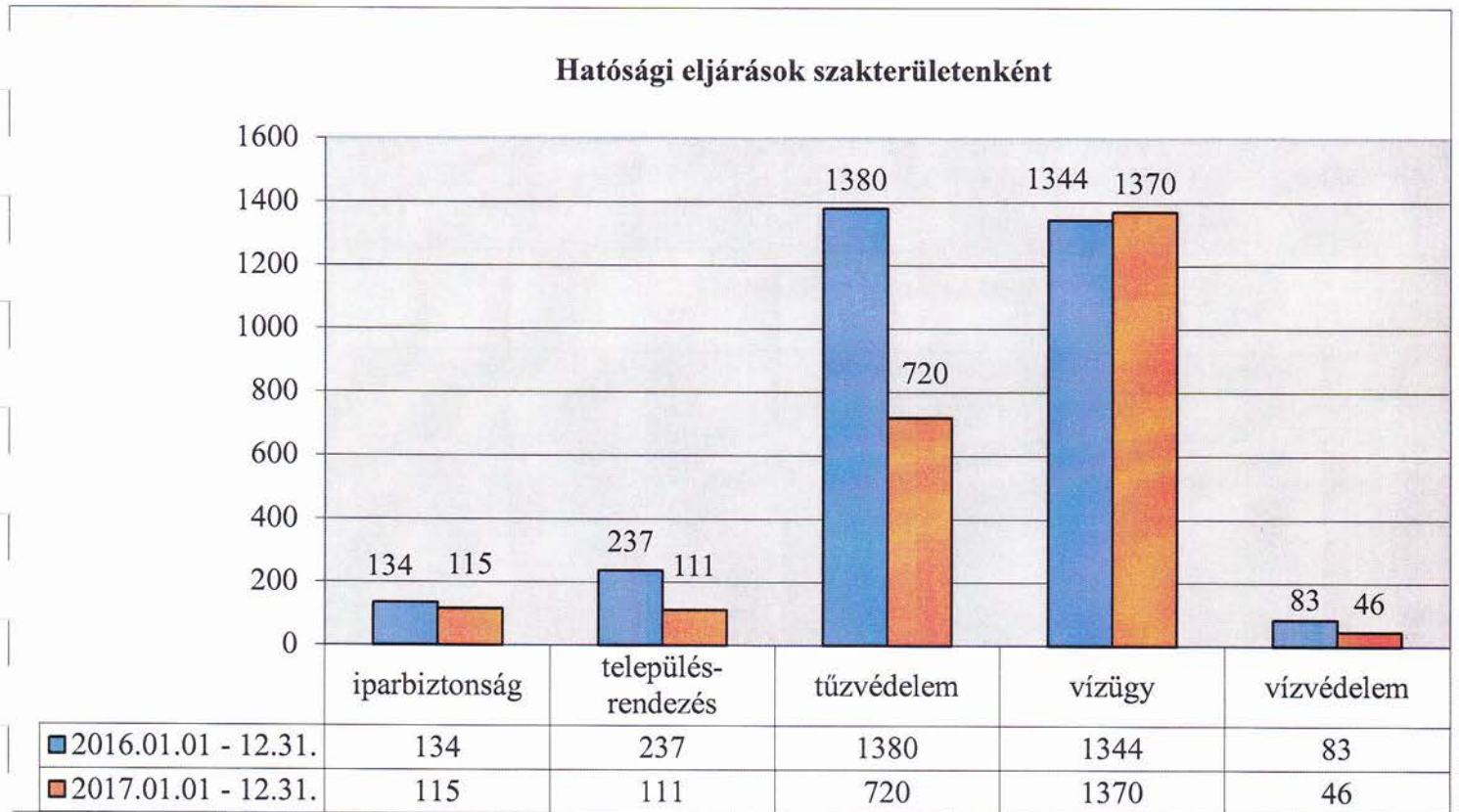
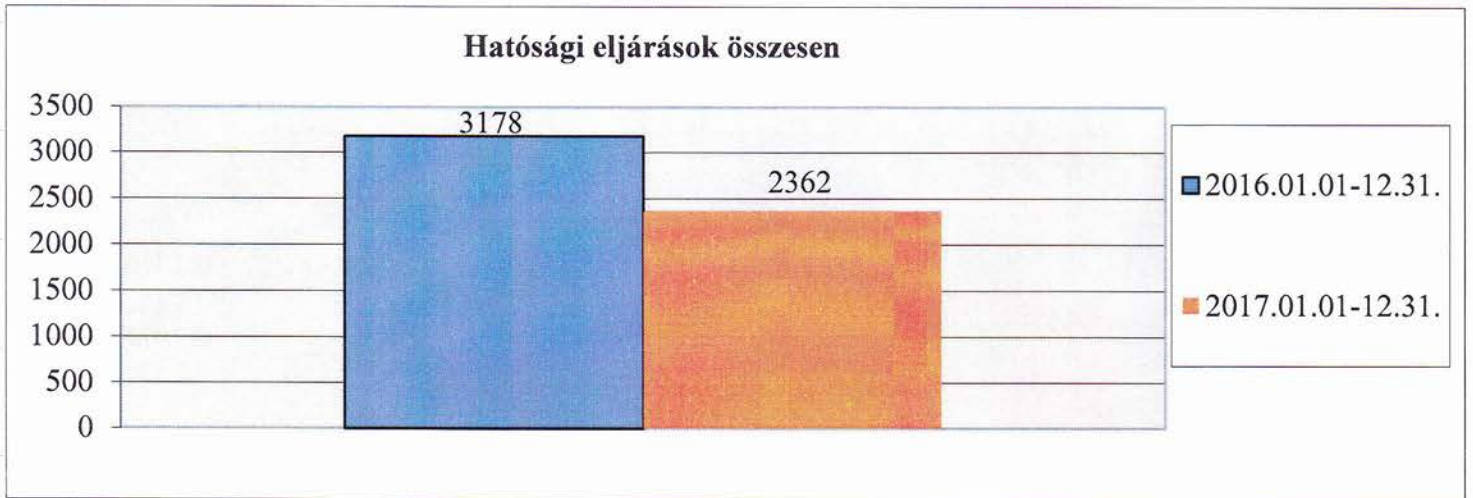

Hatósági ellenőrzések

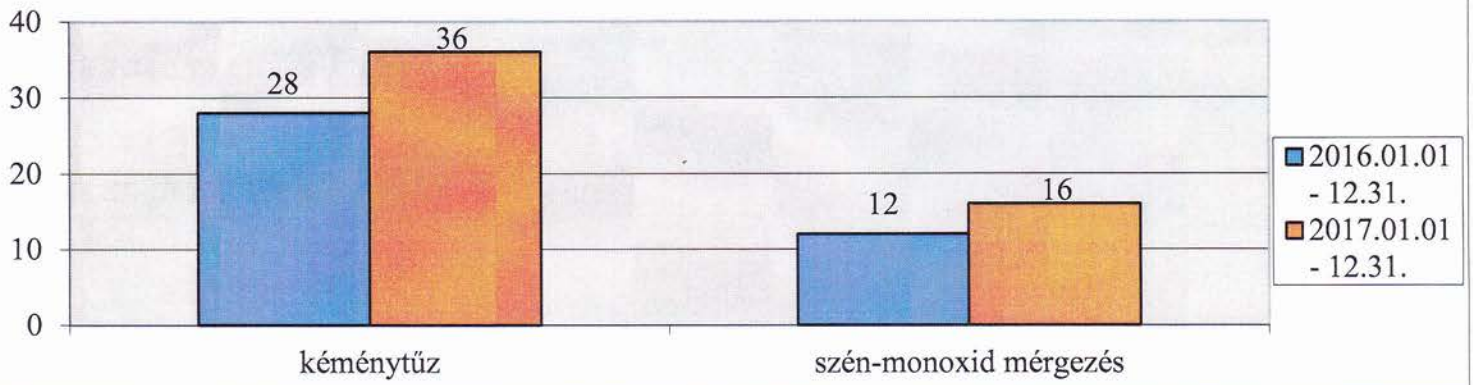

Szemlék

Kéménytűzek és szén-monoxid mérgezések Vas megyében

Szakhatósági tevékenység

